

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податковий і митний контроль

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 9 від 23 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Податковий і митний контроль
Викладач (-і)	Лещук Г.В., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(067)2559984
E-mail викладача	halyna.leshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/45d4547e4ef21bbf3807
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
«Податковий і митний контроль» є вибірковою дисципліною циклу професійної та практичної підготовки за освітньою програмою «Облік і оподаткування», яка покликана сформувати у здобувачів освіти систему знань, необхідних для розуміння особливостей функціонування податкового і митного контролю, методики контрольно-перевірочної роботи органів податкової та митної служб, а також розвивати вміння критично мислити та приймати обґрунтовані рішення у складних та мінливих економічних умовах, у разі зміни нормативних та законодавчих актів в податковій і митній сферах. Навчальна дисципліна «Податковий і митний контроль» спрямована на вивчення теоретико-методичних основи та здобуття практичних навичок у сфері контрольно-перевірочної роботи, вивчення практичних аспектів роботи органів Державної податкової служби України та Державної митної служби України. Дисципліна складається з двох змістовних модулів: «Податковий контроль» та «Митний контроль». Перша частина курсу присвячена вивченню способів податкового контролю, до яких належить ведення обліку платників податків, інформаційного-аналітичне забезпечення діяльності органів податкової служби, проведення камеральних, документальних та фактичних перевірок, моніторинг контрольованих операцій та діяльності фінансових агентів. У другій частині курсу зосереджено увагу на вивченні особливостей організації митного контролю, порядку нарахування та стягнення митних платежів при здійсненні експортно-імпортних операцій та механізму проведення заходів офіційного контролю при переміщенні товарів через митний кордон.	

3. Мета та цілі курсу			
Метою вивчення навчальної дисципліни «Податковий і митний контроль» є формування необхідних знань та умінь у здобувачів освіти для практичної роботи у сфері проведення процедур податкового та митного контролю. Цілі навчальної дисципліни «Податковий і митний контроль»: теоретична підготовка здобувачів з питань організації податкового і митного контролю в Україні; виконання аналітичних та розрахункових завдань, аналіз практичних ситуацій, які виникають в роботі податкових та митних органів; ознайомлення з роботою електронних сервісів та інструментів контролюючих органів для оформлення документів, розрахунку та сплати податків і зборів; відпрацювання навиків науково-дослідної роботи здобувачів у вивченні проблемних питань діяльності податкових та митних органів, пошуку ефективних шляхів боротьби з ухиленням від сплати податків та контрабандою.			
4. Програмні компетентності та результати навчання			
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки. ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання. СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів. СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків. СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.			
5. Організація навчання			
Обсяг курсу – 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції		16	6
практичні		14	4
самостійна робота		60	80
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
VI	071 Облік і оподаткування	третій	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Сутність і значення податкового контролю. 1. Нормативне та інформаційне забезпечення податкового контролю 2. Поняття, становлення, види та принципи податкового контролю. 3. Суб'єкти та об'єкти податкового контролю 4. Способи здійснення податкового контролю та його основні етапи 5. Методи податкового контролю: документальні та фактичні 6. Законодавче та нормативне забезпечення податкового контролю. 7. Нормативні акти податкових органів щодо здійснення податкових перевірок 8. Поняття податкової інформації: порядок її отримання, обробки та використання 9. Письмовий запит податкового органу про надання інформації.	2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 2. Превентивний податковий контроль. 1. Непрямі методи контролю 2. Сутність та форми превентивного контролю 3. Облік платників податків 4. Податкові консультації: види та порядок надання 5. Непрямі методи податкового контролю	2 / 2	2 / -	8 / 10
Тема 3. Податкові перевірки в системі податкового контролю 1. Поняття та класифікація податкових перевірок 2. Порядок проведення камеральних та документальних перевірок 3. Особливості проведення фактичних перевірок 4. Терміни проведення податкових перевірок.	2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 4. Організація податкового контролю 1. Порядок формування плану графіка проведення документальних планових перевірок платників податків. 2. Структура плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків. 3. Критерії відбору платників податків - юридичних осіб. Порядок відбору до плану-графіка платників податків - фізичних осіб.	2 / 2	2 / 2	8 / 10

Тема 5. Контроль трансфертного ціноутворення в Україні. 1. Сутність контрольованих операцій та критерії віднесення господарських операцій до контрольованих. 2. Характеристика методів трансфертного ціноутворення. 3. Звіт про контрольовані операції. 4. Перевірки дотримання принципу «втягнутої руки».	2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 6. Поняття та призначення митного контролю. 1. Контроль митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України. 2. Сутність, функції, суб'єкти та об'єкти митного контролю. 3. Форми митного контролю. 4. Органи митного контролю в Україні: завдання та функції. 5. Митна вартість товарів та методи її визначення. 6. Контроль правильності визначення митної вартості товарів.	2 / 2	2 / -	8 / 10
Тема 7. Документальні перевірки дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи. 1. Поняття, види та строки проведення документальних перевірок дотримання вимог митного законодавства України. Повноваження посадових осіб при проведенні документальних перевірок. 2. Оформлення результатів документальних перевірок. 3. Контроль справляння митних платежів.	2 / -	2 / 2	8 / 10
Тема 8. Офіційний контроль товарів, що ввозяться на митну територію України. 1. Поняття та види офіційного контролю товарів. 2. Порядок взаємодії митних органів з іншими. 3. Уповноваженими органами під час переміщення товарів через митний кордон України.	2 / -	-/-	4 / 10
Разом	16/6	14/4	60/80

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання 100 бальна: 50 протягом семестру, 50 за іспит. Зараховано – “відмінно” (90-100 балів)– студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано – “задовільно” (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано (менше 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні: – поточне оцінювання в кожному навчальному семестрі (15 %); – виконання модульних контрольних робіт (15 %); – самостійна робота студента (індивідуальне завдання (10%) та тестування в системі дистанційного навчання (10 %); – обсяг балів за екзамен (50 %). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (студент повинен отримати п’ять і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за практичні заняття 25 балів (або 50 – якщо залік). Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо студент пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedenniaotsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Вимоги до письмових робіт	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу в семестрі. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався. Для студентів денної форми навчання передбачено одну контрольну роботу в семестрі виконану у аудиторії на 12 занятті. Для студентів заочної форми навчання передбачено одну домашню контрольну роботу в електронному варіанті в семестрі, яка має бути здана за 10 днів до початку сесії. У разі

	відсутності здобувача з поважних причин при написанні контрольної (модульної) роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультаційної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського (практичного, лабораторного) заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів з модуля дорівнює "0" (нуль)
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінки за практичне заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до заліку є 25 балів.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Податковий і митний контроль» складає 60 годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/45d4547e4ef21bbf3807). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
Методи навчання	Наочні методи навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод).
Методи навчання	Практичні методи навчання - передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Інноваційні методи навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проєктно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програми Canva, Prezi, Kahoot, Mentimeter. Методи дистанційного навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet.

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання онлайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17?new=1&find=1&text>
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Митна справа: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М.І.Крупка, О. В. Грін, О. Т. Замасло та ін.]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 540 с. (Розділ 12 «Митний контроль», С. 358–395)
4. Про затвердження положення про Державну митну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>
5. Замасло О.Т., Приймак І. І., Грін О. В. Податкова система : навч. посібник / Рекомендовано МОН України (лист № 1/11-11129 від 07.12.2010 р.). Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 378 с.
6. Митне право України : навч. посібн. / А. І. Годяк, О. М. Люшик, Я. П. Павлович-Сенета. – Львів : СПОЛОМ, 2017. – 308 с. – Бібліогр.: с.306. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream.pdf>
7. Митний пост-аудит: навчальний посібник / Л. В. Гуцаленко, У. О. Марчук, В. Ю. Фабіянська. - Київ: «Центр учбової літератури», 2018. - 388 с. [URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/24546.pdf>]
8. Митна справа : підручник / Н.В. Мережко, П.В. Пашко, О.В. Рождественський ; за ред. П.В. Пашка. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 572 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/1c5ad24e8511ee7fb01b68870dbb8d89.pdf>

Додаткова література:

9. Замасло О. Ідентифікація загроз митній безпеці держави / О. Замасло, О. Підхормний, М. Петик // Світ фінансів. – Вип. 4(61). – 2019. – С.37-52. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1272/1275>
10. Грін О. Вдосконалення податкового регулювання вітчизняної економіки на основі зарубіжного досвіду / О. Грін, С. Шарак // Формування ринкової економіки в Україні: зб. наук. праць Львівського національного університету імені Івана Франка. – Вип.37. – Ч.1. – Львів, 2017. – С.116-123
11. Петик М. І. Інноваційні інструменти у системі митного адміністрування / М. І. Петик // Фінансова розвідка в Україні : збірник матеріалів науково-практичного семінару , м. Львів, Україна, 25 листопада 2021 р. – м. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. – С. 113-115.
12. Ткачик, Л., & Сеньків, Д. (2023). Особливості проведення податкового контролю в Україні в умовах цифровізації. Молодий вчений, 9 (121), 36-42. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-9-121-8>
13. Фоміна, Т., & Пугаченко, О. (2023). Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками. Економіка та суспільство, (51). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-17>

Інформаційні ресурси:

14. Бюджет для громадян. Open budget. Офіційний державний вебпортал відкритих даних URL: <https://openbudget.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <https://tax.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Державної митної служби України URL: <https://customs.gov.ua/>

Викладач _____



Лещук Г.В.